

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова басейнової ради
нижнього Дніпра

 Ігор БРАГІНЕЦЬ

15 вересня 2020 р.

ПРОТОКОЛ №1
позачергового засідання басейнової ради нижнього Дніпра

15 вересня 2020 року

м. Херсон

Дата проведення позачергового засідання басейнової ради нижнього Дніпра: 15.09.2020 р.

Формат проведення позачергового засідання басейнової ради нижнього Дніпра: відео-конференція за допомогою сервісу Zoom.

Час проведення позачергового засідання басейнової ради нижнього Дніпра: з 11.00 до 13.05.

Присутні:

57 членів басейнової ради (70 % від загальної кількості членів);

46 запрошених осіб.

Всього 103 особи (перелік додається).

Головував: голова басейнової ради нижнього Дніпра Ігор Брагінець, який зазначив, що позачергове засідання басейнової ради Нижнього Дніпра проводиться у форматі відео-конференції з дотриманням усіх карантинних вимог у зв'язку з поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19.

З вітальним словом до присутніх звернувся Голова Державного агентства водних ресурсів України Валентин Шліхта. Голова Агентства зазначив, що сутність басейнової ради полягає в тому, що вона зібрала всіх стейкхолдерів, які дотичні до водних питань. Нижній Дніпро має свої регіональні особливості. По-перше, це велика аграрна частина України, яка потребує значної кількості води для зрошення угідь, а по-друге, це наявність доступних для використання водних ресурсів. При такій ситуації важливим є баланс між природними водними можливостями і аграрними потребами. У свою чергу, басейнова рада має зважати та враховувати думки всіх зацікавлених сторін у процесі підготовки плану управління річковим суббасейном Нижнього Дніпра, адже тільки консолідованими зусиллями можна досягти вагомого результату – доброго стану вод.

Голова басейнової ради нижнього Дніпра Ігор Брагінець закликав усіх присутніх на онлайн-засіданні бути активними в дискусіях задля проведення цікавих та результативних громадських консультацій, а також оголосив наступний порядок денний засідання.

Порядок денний:

1. Громадські консультації щодо визначення головних водно-екологічних проблем суббасейну Нижнього Дніпра при підготовці Плану управління річковим басейном Дніпра.
2. Представлення проєкту Програми діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод у суббасейні Нижнього Дніпра.
3. Інші питання.

Про затвердження порядку денного позачергового засідання басейнової ради нижнього Дніпра та регламенту роботи басейнової ради.

СЛУХАЛИ: І. Брагінця – голову басейнової ради нижнього Дніпра, який запропонував затвердити порядок денний та затвердити наступний регламент роботи:

1. час для проведення консультацій з громадськістю (виступів та презентацій експертів з управління річковими басейнами проєкту ЄС «Водна ініціатива плюс») – 50 хв;
2. час для обговорення – 30 хв;
3. час для представлення проєкту Програми діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод суббасейну Нижнього Дніпра та обговорення – 15 хв;
4. час для розгляду та обговорення питання №3 – 5 хв.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 57 голосів

«ПРОТИ» - 0 голосів

«УТРИМАЛИСЬ» - 0 голосів

Рішення прийняте 57 голосами, що становить 100 % голосів членів басейнової ради нижнього Дніпра, присутніх на засіданні.

ВИРІШИЛИ:

1. Затвердити запропонований порядок денний позачергового засідання басейнової ради нижнього Дніпра.
2. Затвердити запропонований регламент роботи басейнової ради нижнього Дніпра.

1. Громадські консультації щодо визначення головних водно-екологічних проблем суббасейну Нижнього Дніпра при підготовці Плану управління річковим басейном Дніпра.

СЛУХАЛИ: О. Ярошевича, Н. Осадчу, Н. Люту, К. Мудру, О. Никифорок, О. Марушевську – експертів проєкту ЄС «Водна ініціатива Європейського Союзу плюс для країн Східного партнерства».

Олексій Ярошевич нагадав присутнім про те, що, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18 травня 2017 р. № 336 «Про затвердження Порядку розроблення плану управління річковим басейном», ПУРБ розробляється з метою досягнення екологічних цілей («доброго» екологічного стану/потенціалу для масивів поверхневих вод та «доброго» кількісного та якісного стану для масивів підземних вод) для кожного району річкового басейну, в установлені строки.

ПУРБ розробляються Держводагентством разом з Держгеонадрами, центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, іншими заінтересованими сторонами з урахуванням рішень відповідних басейнових рад.

Громадське обговорення проекту плану управління річковим басейном та звіту про стратегічну екологічну оцінку проводиться протягом не менш як шість місяців з дня їх оприлюднення.

Олексій Ярошевич зазначив, що головні водно-екологічні проблеми – це, по суті, діагноз стану річкового басейну, його головні «хвороби». Вони визначаються в результаті аналізу різної інформації та даних, зокрема, з моніторингу, водокористування, кількості населення, економічної діяльності, використання добрив та засобів хімічного захисту рослин тощо. До головних відносяться лише ті проблеми, які наразі можна обґрунтувати напевно. Важливість визначення головних водно-екологічних проблем полягає в тому, що саме на їх вирішення, в конкретних місцях, має бути спрямована програма заходів задля досягнення або збереження доброго екологічного та хімічного станів водних об'єктів річкового басейну.

Експертом проекту EUWI+ було представлено головні водно-екологічні проблеми суббасейну Нижнього Дніпра:

1. забруднення органічними речовинами, як результат недостатньої очистки стічних вод або ж її відсутності;
2. забруднення біогенними елементами (зокрема азотом і фосфором);
3. забруднення небезпечними речовинами;
4. гідроморфологічні зміни (спрямлення та зарегулювання русел річок).

Крім цих головних проблем, до переліку слід включити забруднення побутовими відходами (зокрема, пластиком) та зміни клімату (з паводками та посухами).

Олексій Ярошевич інформував присутніх про специфіку річкового басейну Дніпра, зупинившись саме на суббасейні Нижнього Дніпра. Водозбірна площа суббасейну Нижнього Дніпра – другого за площею із 5-ти суббасейнів – складає 82 625 км². Загальна довжина річки Дніпро в межах суббасейну складає близько 440 км. До суббасейну входять 2 водосховища Дніпровського каскаду: Дніпровське та Каховське з притоками різних порядків. Стік Дніпра в межах суббасейну повністю зарегульований каскадом водосховищ.

Експерт також нагадав, що управлінською одиницею ПУРБ є масив поверхневих (МПВ). МПВ може складатися як з поверхневого водного об'єкту цілком, так і з його частини. МПВ має бути індивідуальним, тобто відрізнятися чимось специфічним від інших, наприклад, гідрологічними характеристиками,

має бути цілісним (не може перетинатися з іншим або складатися з декількох), кожен МПВ має свій початок і кінець. Саме для МПВ встановлюється екологічні цілі і проводиться оцінка їх досягнення.

Всього в межах суббасейну Нижнього Дніпра виділено 971 МПВ, що складає 25% від загальної кількості виділених МПВ в басейні Дніпра. МПВ категорії «річки» становлять 49,8%, 47% МПВ суббасейну Нижнього Дніпра є істотно зміненими через зарегульованість стоку (ставки, водосховища на притоках) та спрямлення русел. У суббасейні Нижнього Дніпра найбільший відсоток (у порівнянні з іншими суббасейнами Дніпра) штучних МПВ – 3,3%. Також це єдиний суббасейн, в якому виділені МПВ категорії «перехідні води».

Експерт проекту «Водна ініціатива плюс» акцентував увагу на новому Порядку здійснення державного моніторингу вод (так, як це реалізується в країнах ЄС), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758.

Програма державного моніторингу поверхневих вод містить біологічні, гідроморфологічні (виконавець – Державна служба з надзвичайних ситуацій) і пріоритетні та басейнові – специфічні хімічні показники (виконавець – Державне агентство водних ресурсів України), та фізико-хімічні (виконавці – ДСНС та ДВА в місцях питних водозаборів).

Нова система моніторингу вод передбачає шестирічний цикл моніторингу та класифікацію стану вод за 5 класами екологічного стану і 2 класами хімічного стану.

Наразі програма діагностичного моніторингу басейну Дніпра знаходиться на стадії узгодження та почне впроваджуватися у 2021 році.

Для забезпечення виконання вимірювань пріоритетних забруднюючих речовин Держводагентством здійснюється облаштування 4 базових лабораторій. Аналіз проб суббасейну Нижнього Дніпра здійснюватимуть дві лабораторії: лабораторія Східного регіону (м. Слов'янськ) та Південного регіону (м. Одеса).

Результати проведених досліджень якості поверхневих вод можна буде переглянути на веб-ресурсі «Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів України».

Експерт проекту EUWI+ Наталія Осадча більш детально зупинилася на забрудненні органічними речовинами, відмітивши, що небезпека забруднення вод органічними речовинами пов'язана із зменшенням вмісту розчиненого у воді кисню до критичного для водних організмів рівня.

Між точковим і дифузним забрудненням навантаження органічними речовинами розподіляється у співвідношенні 34% і 66%. Вплив точкових джерел майже повністю визначається житлово-комунальним господарством, частка промисловості становить 0,3%. У суббасейні Нижнього Дніпра проживає 35% населення усього басейну Дніпра, серед якого переважають містяни – 84%. У межах суббасейну розташоване друге за величиною у басейні Дніпра м. Дніпро, населення якого за офіційними даними сягає майже 1 млн чол., та ще 6 міст градації > 100 тис. - це міста Херсон, Запоріжжя, Кривий Ріг, Кам'янське, Павлоград. Разом вони формують 75% органічного навантаження на поверхневі води.

Наступним Наталія Осадча охарактеризувала забруднення біогенними речовинами. Підвищений вміст біогенних елементів (сполук азоту та фосфору) спричиняє евтрофікацію вод, наслідком чого є збіднення видового різноманіття, погіршення стану і якості води та неможливість її подальшого використання. Величина щорічного навантаження азотом загальним (Nзаг) у суббасейні Нижнього Дніпра досягає більше 9360 т. Це єдиний у басейні Дніпра суббасейн, у якому роль точкового забруднення азотом переважає частку дифузного, відповідно 52% і 48%. З точковими джерелами щорічно надходить більше 4860 т Nзаг, з яких 91 % пов'язаний з підприємствами ЖКГ.

Іншою характерною особливістю суббасейну Нижнього Дніпра є те, що дифузне надходження сполук азоту більшою мірою визначається сільським населенням, частка якого досягає 61%. Цей факт пояснюється маловодністю річок суббасейну.

Найбільша небезпека дифузного забруднення вод пов'язана з іригацією, що проводиться переважно у Херсонській, Запорізькій, Миколаївській та Дніпропетровській областях. Змив сполук азоту з сільськогосподарських угідь в інших областях матиме короткотерміновий характер та прямо залежатиме від інтенсивності опадів.

Щорічне навантаження сполуками фосфору загального (Pзаг) перевищує 2900 т, між точковим і дифузним забрудненням воно розподіляється у співвідношенні 75% і 25%. Вплив точкових джерел на 99,9% визначається підприємствами ЖКГ.

Наталія Осадча зауважила, що води суббасейну Нижнього Дніпра зазнають великого навантаження важкими металами. Два підприємства (КП "Дніпроводоканал" ДМР, КВП КМР "Міськводоканал", м. Кам'янське) сумарно за рік відводять 2420 кг сполук нікелю, 109 кг кадмію та 71 кг свинцю, які входять до списку пріоритетних речовин.

Про систематичне забруднення водосховищ Нижнього Дніпра важкими металами свідчить їхнє накопичення у донних відкладах. Найбільші величини відзначено у Дніпровському водосховищі, а їхні абсолютні концентрації у 4-5 разів перевищують вміст відповідних елементів у інших водосховищах каскаду.

Експерт відмітила, що гідроморфологічні зміни впливають на умови існування водних угруповань. У суббасейні Нижнього Дніпра гідроморфологічні зміни сфокусовані в три категорії: порушення неперервності потоку води та середовищ, зміни гідрологічного режиму та морфологічні зміни. Наталія Осадча зазначила, що у зв'язку з кліматичними змінами в суббасейні Нижнього Дніпра вже існує п'ять водогосподарських ділянок, де утворюється дефіцит водного балансу.

Для оцінювання ризику недосягнення доброго екологічного стану об'єднують отримані результати ризиків від точкових, дифузних джерел і гідроморфологічних змін. Остаточна оцінка екологічного стану приймається за найгіршим показником.

88% МПВ, які виділені у суббасейні Нижнього Дніпра, знаходяться «під ризиком». На першому місці серед чинників, які до цього призводять, є саме

вплив гідроморфологічних змін. Друге і третє місця, відповідно, це вплив від дифузних та точкових джерел.

Наталія Люта, експерт проєкту «Водна ініціатива Європейського Союзу плюс для країн Східного партнерства», представила присутнім коротку характеристику масивів підземних вод суббасейну Нижнього Дніпра. Вона відзначила, що територія суббасейну Нижнього Дніпра характеризується найскладнішими гідрогеологічними умовами, оскільки вона розташована в межах чотирьох гідрогеологічних регіонів: Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну, Гідрогеологічної області Українського щита, Причорноморського артезіанського басейну та Донецької складчастої області. Крім того, вона розміщена на півдні басейну Дніпра, де інфільтраційне живлення значно менше, ніж на півночі.

Залежно від геолого-гідрогеологічних умов у суббасейні Нижнього Дніпра виділяються 3 безнапірні та 12 напірних МПЗВ. Безнапірні МПЗВ приурочені до наймолодших – четвертинних порід. Напірні МПЗВ є захищеними від забруднення з поверхні потужною товщею водотривких порід, що їх перекривають. Вони приурочені до різновікових порід – від четвертинних до найдавніших – архейських кристалічних порід і залягають на різних глибинах.

Безнапірні масиви підземних вод використовуються для індивідуального водопостачання у сільських населених пунктах, напірні МПЗВ – для централізованого водопостачання.

Ресурси підземних вод в межах суббасейну залежно від різних гідрогеологічних регіонів суттєво відрізняються. Найбільші ресурси підземних вод зосереджені у межах Дніпровсько-Донецького та Причорноморського артезіанських басейнів, значно менші – в межах Гідрогеологічної області Українського щита та Донецької складчастої області. В середньому по суббасейну використання підземних вод становить близько 10,9% від їхніх прогнозних ресурсів.

Наталія Люта наголосила, що підземні води, як і поверхневі, зазнають забруднення внаслідок антропогенного впливу. Безнапірні МПЗВ знаходяться під найбільшим ризиком забруднення, оскільки саме на них припадає основне навантаження від господарської діяльності. На відміну від безнапірних МПЗВ, у переважній більшості напірних МПЗВ у покрівлі є природні протектори, що перешкоджають потраплянню забруднення. Такими протекторами слугують водотривкі товщі, які захищають водовмісні утворення, тому точкові джерела забруднення не впливають на напірні МПЗВ.

На МПЗВ впливають також дифузні джерела забруднення. До них належать урбанізовані території, промислові зони, сільськогосподарські угіддя, де застосовуються пестициди і мінеральні добрива. Внаслідок безнапірні МПЗВ повсюдно характеризуються підвищеним вмістом сполук азоту. Забруднення від дифузних джерел техногенного тиску переважно накопичується у верхній частині ґрунтового покриву, тому вплив на напірні МПЗВ відсутній.

Далі Катерина Мудра ознайомила присутніх із територіями (зонами), які підлягають охороні. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від

18 травня 2017 р. № 336 «Про затвердження Порядку розроблення плану управління річковим басейном» визначено п'ять категорій охоронних зон:

1. об'єкти Смарагдової мережі;
2. зони санітарної охорони;
3. зони охорони цінних видів водних біоресурсів;
4. масиви поверхневих/підземних вод, які використовуються для рекреаційних, лікувальних, курортних та оздоровчих цілей, а також води, призначені для купання;
5. зони, вразливі до (накопичення) нітратів.

У суббасейні Нижнього Дніпра розташований 21 об'єкт Смарагдової мережі. Смарагдова мережа становить 15% від площі суббасейну. Жоден із об'єктів не має розробленого плану управління та розвитку.

За категоріями об'єкти Смарагдової мережі поділяються на:

- біосферний заповідник – 1;
- національний природний парк – 5;
- природний заповідник – 4;
- регіональний ландшафтний парк – 2;
- заказник – 9.

У суббасейні Нижнього Дніпра 832 водозабори, що здійснюють забір води об'ємом більше 20 м³ на добу. З них підземних водозаборів - 205, поверхневих – 627.

Катерина Мудра повідомила, що у суббасейні Нижнього Дніпра офіційно за даними 2018 - 2019 рр. нараховується 46 місць рекреації та відпочинку населення. Якість води за мікробіологічними показниками для 14 місць не відповідає нормам, для 32 місць – відповідає.

Олена Никифорок, експерт проєкту «Водна ініціатива плюс», зауважила, що економічний аналіз басейну Дніпра було здійснено в рамках Водної Європейської ініціативи відповідно до Водної рамкової директиви та постанови КМУ від 18 травня 2017 р. № 336.

Метою економічного аналізу водокористування є показати економічний розвиток басейну/суббасейну річки, включаючи оцінку сучасного водокористування, та оцінити рівень відшкодування витрат на послуги водопостачання для різних секторів економіки відповідно принципів «забруднювач платить» та «користувач платить».

Оцінки вагомості водокористування у басейні р. Дніпро (48,8 % площі країни) для національної економіки і суспільства є наступними: використання води з Дніпра становить 75% загального обсягу використаної води в Україні; найбільше води у басейні використано промисловістю – 46%, сільським господарством – 18%, житлово-комунальним господарством – 10%.

Основними забруднювачами води є житлово-комунальний сектор, промисловість, а також сільське господарство. Обсяг валового регіонального продукту у басейні Дніпра становить 64% обсягу ВВП країни. Частка зайнятих у галузях економіки у басейні Дніпра становить близько 50% від зайнятих у країні. Найбільша водоемність за секторами у житлово-комунального господарства, енергетики, промисловості, сільського господарства.

Олена Никифорок поінформувала присутніх стосовно інструментів економічного контролю. Одним із них є справляння рентної плати за спеціальне водокористування з розподілом 55% до держбюджету та 45% до місцевих бюджетів. Наступним інструментом є податкові надходження за скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти, з яких 45% йде до держбюджету, решта 55% - до місцевих бюджетів.

Загалом в Україні збирається надходжень від рентної плати за спецводокористування близько 1 млрд грн, з яких у басейні Дніпра 500 млн грн, податкових надходжень збирається в басейні близько 70 – 90 млн грн. Тоді як сума капітальних інвестицій в очищення зворотних вод, реабілітацію ґрунтів, підземних і поверхневих вод зросла майже в 3 рази. Розрахований рівень покриття капітальних інвестицій цими фіскальними платежами (рентною платою за воду і екологічним податком) у 2018 був на рівні 45%. А це критична ситуація, коли бюджети вкладають більше, ніж збирають.

Останнім часом тарифи на водопостачання та водовідведення за областями у басейні р. Дніпро щорічно підвищуються на 16 -22%, незважаючи на це, населення, бюджетні організації та інші споживачі своїми платежами за тарифами переважно відшкодовують витрати на централізоване водопостачання і водовідведення (коефіцієнти відшкодування на рівні 90 - 120%).

Експерт повідомила, що у суббасейні Нижнього Дніпра рівень рентної плати за спецводокористування в Запорізькій, Дніпропетровській, Донецькій областях є одним з найвищих відносно інших областей басейну і складає 22,4, 13,4 та 6,5 % від загального обсягу по басейну. У Миколаївській та Донецькій областях обсяги податкових надходжень за скиди є одними з найменших в порівнянні з іншими областями басейну і знаходяться на рівні 2-3 % від їх сумарного обсягу в басейні Дніпра. Херсонська і Запорізька області отримують близько 4-5 млн, лідером є Дніпропетровська область - 6-7 млн грн щорічно. Середньозважені тарифи для споживачів, що не є суб'єктами господарювання у сфері ВКГ, у Херсонській, Дніпропетровській, Миколаївській, Запорізькій областях є на доволі низькому або середньому рівні, натомість у Донецькій області ці тарифи є одними з найвищих серед інших областей басейну Дніпра.

Якщо розглянути витрати на зрошення, то розподіл буде наступний: близько 50% витрат фінансується з державного бюджету, а решта 50% - водокористувачами. Стосовно державного фінансування, то приблизно 44% коштів надходить з загального фонду держбюджету, а 56% – зі спеціального фонду, яким є державний фонд розвитку водного господарства. Останній, у свою чергу, наповнюється за рахунок надання послуг з подачі води на зрошення, комунальних та інших потреб, а також 10% рентної плати за спецводокористування.

У Дніпропетровській, Запорізькій та Херсонській областях вартість води на зрошення становить близько 3 – 9 грн/м³.

Далі Олена Марушевська запросила присутніх на онлайн-засіданні басейнової ради нижнього Дніпра до обговорення представлених експертами водно-екологічних проблем суббасейну Нижнього Дніпра.

ВИСТУПИЛИ: В. Білий, А. Неліпа, С. Дубняк, О. Ярошевич, Н. Осадча, О. Марушевська, І. Брагінець.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 57 голосів

«ПРОТИ» - 0 голосів

«УТРИМАЛИСЬ» - 0 голосів

Рішення прийняте 57 голосами, що становить 100 % голосів членів басейнової ради нижнього Дніпра, присутніх на засіданні.

ВИРІШИЛИ:

1. Взяти до відома інформацію щодо визначення головних водно-екологічних проблем суббасейну Нижнього Дніпра у рамках підготовки Плану управління річковим басейном Дніпра.

2. Рекомендувати БУВР нижнього Дніпра та водогосподарським організаціям, розташованим у межах суббасейну Нижнього Дніпра, сприяти поширенню інформації щодо визначення головних водно-екологічних проблем суббасейну Нижнього Дніпра у рамках підготовки Плану управління річковим басейном Дніпра.

2. Представлення проєкту Програми діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод у суббасейні Нижнього Дніпра.

СЛУХАЛИ: М. Шпанчик - начальника відділу адміністрування водного кадастру та моніторингу вод департаменту водного менеджменту Держводагентства.

Марія Шпанчик поінформувала присутніх про новий Порядок здійснення державного моніторингу вод, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758, та про основні критерії вибору пунктів моніторингу при формуванні Програми діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод суббасейну Нижнього Дніпра.

Отже, при розробці проєкту Програми були враховані наступні критерії:

1. результати оцінки ризиків (забруднення від точкових джерел (ТОП-забруднювачі поверхневих вод), від дифузних джерел, гідроморфологічні зміни (зарегульованість, спрямлення тощо));

2. транскордонний вплив (для суббасейну Нижнього Дніпра даний критерій не є характерним, оскільки суббасейн не межує з жодною країною);

3. питні потреби (масиви поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних потреб);

4. охоронні зони (Смарагдова мережа, природно-заповідні території, зони санітарної охорони, зони рекреації, відпочинку);

5. референційні умови (масиви у природному стані або максимально наближеному до природного);

6. можливості лабораторії (кількість пунктів моніторингу, які технічно лабораторія здатна охопити).

Марія Шпанчик зауважила, що критерії можуть поєднуватися, і один пункт моніторингу може відповідати декільком критеріям.

Згідно з Порядком здійснення державного моніторингу вод суб'єктами державного моніторингу вод є Мінекоенерго, Держводагентство, Держгеонадра, ДСНС, а також ДАЗВ (у зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи).

Для суббасейну Нижнього Дніпра головними суб'єктами моніторингу виступатимуть Держводагентство та гідрометцентри.

І врешті, Марія Миколаївна представила на розгляд присутніх проект Програми діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод для суббасейну Нижнього Дніпра. Проектом Програми для суббасейну Нижнього Дніпра визначено 75 пунктів моніторингу, які охоплюють 56 масивів поверхневих вод (5,8% від усієї кількості МПВ у суббасейні).

Якщо охарактеризувати кожний критерій, за яким здійснювався вибір пунктів моніторингу, то отримаємо наступне:

1. оцінка ризиків:

- точкові впливи – 39 (вплив великих міст та гірничорудних міст Кривбасу);
- дифузні впливи – 44;
- гідроморфологічні зміни – 37 (зміна морфології, зарегульованість);

2. охоронні зони – 28, основні з них: природні заповідники «Нижній Дніпро», «Дніпровське водосховище», «Каховське водосховище», національний природний парк «Приорільський»;

3. поверхневі питні водозабори – 17 (водозабори міст Дніпро, Запоріжжя, Марганець, Кривий Ріг, Нікополь, Покров).

Розподіл пунктів моніторингу у суббасейні Нижнього Дніпра по областях виглядає наступним чином:

- Дніпропетровська – 41;
- Херсонська – 9;
- Кіровоградська – 6;
- Донецька – 5;
- Запорізька – 4;
- Харківська – 4;
- Миколаївська – 4;
- Полтавська – 2.

За фізико-хімічними показниками вимірювання будуть здійснювати лабораторії Держводагентства (масиви поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних потреб) та лабораторії ДСНС (Українського гідрометцентру) для масивів, які під ризиком.

Лабораторія моніторингу вод Східного регіону Сіверсько-Донецького БУВР (м. Слов'янськ) та Південного регіону БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю (м. Одеса) будуть здійснювати вимірювання за басейновими та специфічними показниками.

Виконання вимірювань за гідроморфологічними та біологічними показниками належить до компетенції лабораторій ДСНС (Українського гідрометцентру, ЦГО).

Марія Шпанчик наголосила на необхідності тісної співпраці між лабораторіями Держводагентства та ДСНС. До кінці вересня поточного року проєкт Програми діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод для суббасейну Нижнього Дніпра має бути остаточно узгоджений. Фактично виконання державного моніторингу вод за новою Програмою має розпочатися з січня 2021 року.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 57 голосів

«ПРОТИ» - 0 голосів

«УТРИМАЛИСЬ» - 0 голосів

Рішення прийняте 57 голосами, що становить 100 % голосів членів басейнової ради нижнього Дніпра, присутніх на засіданні.

ВИРІШИЛИ:

1. Взяти до відома інформацію щодо проєкту Програми діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод у суббасейні Нижнього Дніпра.

3. Інші питання.

Голова басейнової ради нижнього Дніпра інформував присутніх про те, що до басейнової ради нижнього Дніпра надійшов лист від Міжрегіонального офісу захисних масивів дніпровських водосховищ щодо включення до порядку денного проєкту плану заходів з реалізації державного інвестиційного проєкту «Реконструкція гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ» на 2020 та 2021 роки по Міжрегіональному офісу захисних масивів дніпровських водосховищ.

СЛУХАЛИ: В. Панкова - заступника начальника Міжрегіонального офісу захисних масивів дніпровських водосховищ.

Валерій Панков звернувся до присутніх з пропозицією розглянути та погодити виконання плану заходів відповідно видаткам загального фонду державного бюджету на реалізацію державного інвестиційного проєкту «Реконструкція гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ» на 2020 рік по Міжрегіональному офісу захисних масивів дніпровських водосховищ у сумі 2308,8 тис. грн, які планується спрямувати на:

1. Проектні роботи у сумі 650,00 тис. грн; Томаківська насосна станція – 550,00 тис. грн (остаточний розрахунок за договором, погашення кредиторської заборгованості); експертиза робочих проєктів, розроблених у 2019 році (Базавлуцька, Томаківська насосні станції та захисна дамба № 8, споруда № 14) - 100,00 тис. грн;

2. Реконструкція споруд у сумі 1658,8 тис. грн: завершення реконструкції Знам'янської захисної дамби у сумі 1658,8 тис. грн (остаточний розрахунок за договором, погашення кредиторської заборгованості).

Також Валерій Панков представив на розгляд присутніх та запропонував для подальшого погодження пропозиції проекту плану заходів на 2021 рік відповідно до державного інвестиційного проєкту «Реконструкція гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ» на загальну суму 122 805,4 тис. грн:

1. Проектні роботи у сумі 4174,60 тис. грн: реконструкція споруди № 6, дамби № 2, дамби № 4 та дамби № 5, Орільської захисної дамби, Верхньодніпровської дамби, Західно-Крюківської дамби, Кременчуцьких насосних станцій № 1-5;

2. Реконструкція споруд у сумі 118 630,8 тис. грн:

2.1. Завершення реконструкції Нікопольської компресорної станції - 2509,86 тис. грн;

2.2. Завершення реконструкції Кам'янської захисної дамби - 5514,56 тис. грн;

2.3. Реконструкція Знам'янської компресорної станції - 60282,14 тис. грн;

2.4. Реконструкція Нікопольської захисної дамби - 50324,24 тис. грн.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 57 голосів

«ПРОТИ» - 0 голосів

«УТРИМАЛИСЬ» - 0 голосів

Рішення прийняте 57 голосами, що становить 100 % голосів членів басейнової ради нижнього Дніпра, присутніх на засіданні.

ВИРІШИЛИ:

1. Підтримати виконання плану заходів відповідно видаткам загального фонду державного бюджету на реалізацію державного інвестиційного проєкту «Реконструкція гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ» на 2020 рік по Міжрегіональному офісу захисних масивів дніпровських водосховищ у сумі 2308,8 тис. грн.

2. Підтримати пропозиції проекту плану заходів на 2021 рік відповідно до державного інвестиційного проєкту «Реконструкція гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ» на загальну суму 122 805,4 тис. грн.

Виконавчий секретар

Андрій ПУЗАНОВ